



# XERRIM

SETMANARI BILIGUE, SATIRIC Y DE BON HUMOR

PRECIOS DE SUSCRIPCION

Provincias: Un trimestre . 0'75 ptas.  
Extranjero: Un año . . 6'00

— Pago por anticipado —

Correspondencia y Administración  
Luna, 27.—SÓLLER (Mallorca)

No se devuelven los originales

## Cuestións d'invents

Diven qu'Espanya ha dejenerat, no inventam res ni cream res, no contribuim an es pogrés y adelant Humá, com fan altres nacions, no tenim inventós, ni tan sols hábils imitadós, ni excelents demercadós, com ets alemáns.

Pero noltros xerrimosos hem observat que se inicia a Sólle, una época de reneixament inventiu. Escoltau:

Sa Junta de Govern de «El Gas», ha aumentat es sou an ets empleats y ha descubrit o inventat aumentá també en cinc céntims de pesseta es preu d'es Kilovat.

Digaumós senyó Batle, escoltau senyós Retjidós, mauristas y sense amaurá. Aquella consciencia que teniau cuant erau pobrets y aquells de voltros que menjaveu a mitx birbe (no vuy dí pa y trinxet) que vos diu cuant veis un consumé que domés guanye xixante pesetas mensuals?

¿No vos roegue ses entrayas, devant un homo afamat pe sa vostre culpa?

¿No pensau que té dona e infants, paga renda de casa vesteix y mantén sa familia, milló dit, la mata de fam, perquè no li pot ompli sa panxa de col y patatas?

Senyó Batle, seyós Retjidós, aquets empleats, sas sevas esposas y es seus fiys, tenen dret a sa vida com voltros mateixos y sas vostres familias, y está en sa voluntat vostra aliyiarlós sa situació.

Y dau una mirada an es demés empleats y veureu que no es decorós, comentant pel seyó Secretari, que percebesque es mateix sou d'are fa cuatre anys, y acabant pes municipals.

Reperau aquestas injusticias, y tendreu alguns còrs agraits, y si pel cas, algún dia sentiam dins aquestas montanyas s'eco de sa corneta des bolxeviquis o des Soviets, de paisans y soldats, perventura no heuriáu de corre molt.

UN XERRIMÓS

## Modo de coneixe ets homós pe sas unglas

Es que tenen un parey de senyals blancs a sas unglas, es aficionat a totas sas donas; pero tan anemoradís com insconstant.

Es qui té sas unglas arqueadas, es orgullós.

Es qui las té seperadas des dit a s'extremidat, y que tayadas quedan molt reduidas, deixant un sobrant de dit més que regulá, no li convé casarsé, porque mila-

## DEVOCIONARIS Y ESTAMPAS DE PRIMERA COMUNIÓ

A s'Imprenta d'aquest setmanari s'ha rebut un nou y variat surtit de Devocionaris y Estampas de Primera Comunió. Carnets de lo mes maco que s'ha conegut hasta es día d'avuy, tot a preus baratos.

A sa mencionada Imprenta també hey trobaran un complet y variat surtit de objectes per regalos a nes nins y ninas que fassin sa Primera Comunió.—Imprenta «Moderna» Lluna, 27. SOLLE.

grosament s'escapará d'essé victima de sa infidelitat de sa seva dona. Sas ungles reduidas, indican pacienci, honradés y sobre tot resignació en sas calamitats.

Sas ungles llargas, apesá d'está tayadas, que se nivellan amb s'extremidat des dit, son s'emblema de sa generosidat.

Sas unglas transparents amb coloret de rosa anuncian un genit alegre dols y amable. Ets enamorats d'unglas transparents solen apassionarse hasta an es deliri.

Es qui dú sas unglas llargas, qu'acabin amb punta, es tocado de guitarra, ministre de Governació, sastre o escribent.

Es qui els se dú un poc llargas, redonetas, y amb un rivet negre, es poeta romántic o folletinista.

Es qui té a s'unгла des dit de sa má esquerre varias retxas, com si haguessen picat tabac a demunt ella es mestre d'escola.

Sas unglas gruxadas indican caparrudesas y mal genit.

Es qui dú sas unglas brutas per totas parts es qualque habitant de convent, filósofo, caixista o tintoré.

Es qui té sas unglas grogas es un homo abandonat a tota clase de yisis, pero es que més el domina es és de fumá. Cuidauvos de no confundi amb aquets, aquells que palén taronjes sense guinevet.

Es qui dú sas unglas molt redondetjadas y lllas, té genit pacific y conciliadó.

Es qui té s'unгла des dit menut de sa má dreta, un poc xapada a distintas parts es un gastrónomo hambrient, que per no perde se costum de manjá, se roega sas unglas, qu'es lo que té mes a má.

Y per últim es qui las dú tayadas sense igualdat es molt urgent y resolt. Ets homós que no tenen pacienci amb so tayar-se sas unglas, solen teni un fi desestrós: la major part acaban per suicidarse o casarse que vé assé lo mateix. Es derre cas, si sa seva dona no se encarrega de sa operació ets homós se sercan una criada per tal servici, y fa desgraciada a sa consorte.

Vos aconseyam idó, amables lectoras

qu'encara no'hu donat es si a devant l'altá que no perdigueu may de vista a sas unglas d'ets homós, si voleu viura amb élls com a carn y unгла.

## Glosada de MOSGARI

### UNA VISITA AL INFERN

Ja hem tenu per camí estern ben desxondit caminant, y arrib saltant y botant a sa cove de l'Infern.

—Toc. toc.

Un dimonió: —¿Qui és?

—De la terra un bon pajés que demana per entrá.

—¿Qué vos voleu esperá just que sigui una estoneta y diré a mestre Banyeta

—Si no vos heu de torbá assuqui estaré esperant.

—Jo tornare al instant y crec que podreu entrá. (Sen'vá)

(Torna) M'envia mestre Banyeta diguent que podeu passá.

—y aixi veureu bescuitá an el senyó Seneyeta.

—Ara mateix anemi sense perde un sol instant; y redimonis quin bergant que trobaré per aquí!

Totduna hem vaitx aficá sense fé cap cerimonia y m'afin mestre dimoni qui hem venia a da sa má.

Haguent passat es portal me vaitx jirá a sa part dreta y m'afin en Seneyeta a demunt un cadafal.

—He vengut en témps normal creguent guanyá se pesseta, per dirvos qu'en Seneyeta no dave una passa dreta abusant de sa moral.

—¿Qué me dius d'en Seneyeta: ¿O no saps qu'el tenc aquí?

Cada dia demeti me repeteix sa maleta.

Que rebé una Pastoral d'es Clero qu'hey ha Ciutat

que deya qu'era un pecat lletji EN XERRIM infernal.  
—Si qu'heu es un bon patró d'aquella marca primera. ¡Cuánt de pics sa Pujolera y na Dolores, per derrera anaven a veurer ló.  
El dimoni vá partí com un llegost, saltatjant y vejent qui era es bergant el se va posa a devant pes seus contes aclarí des mil pics qu'anat faltant a Mosgari ya Marratxí.  
—Aquí no valen dobbés guesses duit s'anima neta; no't recorda Seneyeta cuant xerraves de demés amb aquella beyeteta de per devall sa creveta es diumenje y días fanés?

Somiave y m'he despert amb aquesta passetjada; cuant sa vista he hagut badada m'he trobat dins un desert; com qu'en lo dit no estic sert vos ho dic per somiada.

Es LLORO MUR

## De sa Regió

### DE MURO

Telégrama contestando a la carta n.º 3. «De Claro la poca inportansia que tiene el que a escrito dicha carta porque para entrar en relaciones con una joven a tenido que mandar una carta en contra su amante presentado que era ella pero como legano de 4 años, legano de cuatro quintales de sivilisation porque quien no se afirma no es nada y no....

Espéro que el autor de la carta n.º 3 contestara de Clarandose.

EL MASLÁN

### D'ESPORLAS

¿Qué no coneixeu en Masseo? ¿Si? Idó ja coneixeu lo mes bó d'es poble.

Aquest individuó, es una excelente persona o sino escoltau, sino sou sorts y mos direu si tenim rahó o nó.

Tots vos recordareu de cuant an en Masseo, se li vá mori sa dona. Idó d'aquí coment sa nostra histori.

Resultá que morta sa dona, no tenguent infants, s'ompare reclamá sa robe d'ella y en Masseo li contestá que nó.

Anaren de jutjats y cuant han estat an es punt principal, aixó es cuant han hagut obligat an en Masseo qu'afuixás sa roba, han anat an es cantarano, y s'han topats amb quatre pellingos veys pués es nostro Masseo havia retirat tota sa que li doná gust y gane.

També es digne de fé constá, per acabá de fé Sant an el senyó Masseo, qu'un día después de morta sa dona ja anava a festetjá.

Es necessari qu'aquesta inutilitat d'homo s

màgüigue de sa vista publicà si no vol condenà tothom qu'el miri, y no dic res si el Bisbe s'entem.

No te donguigues mes tò,  
ja que no ets jens innocent,  
pués sabem qu'ets un dolent  
que no tens cap carie bó.

UN ESPORLARI

Tenim sa inefable alegria de notificà an es nostros lectós, que hem tengut que donà de baixa de suscriptó d'EN XERRIM a D. Jaume Muntaner, duenyo de s'Hotel Montanyés, d'Esporlas, perque no hey há qui el fassi pagá. Noltros notificam an aquest individuo que li tornam enviá pès cobradó es recibos que mos deu y una de duas o afluixa lo mosca o noltros afluixarem sa plome y ni direm moltes de grossas, mes muntanyosas qu'és seu Hotel.

## DE BINAFLET (Llubi)

Qui no vol pòls que no vaje a s'era. Qui no vol bregue que no vaje a Binaflet, qu'és es poble des renous.

Heu de sebre amats lectós, qu'an aquest llogaret hey habitan un llubiné y un mariando.

S'altra dia aquestas dues altas personalitats armaren una gran bronca, tot perque es mariando vá dí que sas dues atlotas des llubiné no tenian cap feyna a sa Verdèra y es llubiné quant heu vá sebre va anà a aclarir rahons a sa casa des mariando demanantli perque és que sas sevas atlotas no tenian cap feyna a sa Verdèra, a lo que contestá es mariando diguent:—Perque fan coses feás y lletjas amb sos ninets de sa Verdèra; respónguent es llubiné furios:—¡Surt a defora! Y es mariando com si tengués foc dins sas sebatés sortí a defora demanantli que volia.—Ara heu sebrás, diu llubiné, y li etxiba un solemne rivet, que solament li vá tomá mitja barramada. Es mariando quant senti tals moixonias se posá a fé s'ase fent ja... a... a! Y es llubiné quant el vé amb aquella forma se digué: ¡Y are que té? y li aficá un dit dins sa boca, pensant qu'havia fet llarc y es mariando quant heu vé pegá una tal estreta y li tayá es dit en redó. ¡Ay! cridá es llubiné, ¡care de traidó! Y mogueran una barahunda sensacional. Es veynats los desferan aixi com pogueran.

Lo cert és que l'ondemá hey aná sa Guardia Civil, diguentlós que no se tornassen barreyá. Des cap d'un altre dia hey aná el Rectó diguentlós lo mateix.

Mariandos y llubinés no fassu pús, s'ordinari o sino aquest setmanari vos na dára de demés.

UN PELUT PELAT

## DE MANCÓ

Per aqui rondetje una beata, verdadera o falsa, que devall devall fa trabais de rapa contre EN XERRIM. An aquesta tal li feim present que ja la tenim apuntada an es llibre de notes y que, de segui per aquest camí, es dia menos pensat, juntament en tota sa seva vida y miracles, sortirà es seu nom en lletres de motlo y pot está ben segure que no li agradará gens.

Guardi per ella mateixa es seu misticime o fanatisme y no vulga fe combregá en rodes de molí an aquells que ja son majós d'edat y no han mesté maná pa sa ma, perque saben quin pa els asacia.

Qui's confrare que prenga candela y no mos obligui a fe corre es vel.

NEY-NEY

NOTA: Per doná cabuda an aquesta advertenci hem retirat «Es miracle des dotze apostols» des Metje Cantaclá, que publicarem un altre dia.

## DE ALGAIDA

Quant tenguerem s'egrippe tot varen assé medidas y calamitats que dugueran sa mort

y axacosadat de molts personas, sense distinció d'edat ni sexo.

Idó bé. Ara mos resultarà que si no prenim medidas higiénicas, a l'instat tornarem teni aquest terror per demut sas espatlas y después de havermós romput es cap mos posarem sa cervellera.

Aixi es qu'anam a indicá a s'Ajuntament, dues coses antihigiénicas, que redundan en perjudici de sa salut pública.

Sa primera es sa bruticia que reina pes Matadero. Alló es una porqueria. Brutó per aquí, brutó per allá, brutó per assullá, y si una persona, qu'heu ignórigue te sa santissima sort d'acostarsi y aspira es perfum d'aquella porqueria, ja li podeu aná a sercá es combregá depressa, pues queda en sas sancs fetas aigos.

Sa segona cosa antihigiénica es aquest coremé poblé, que Deu o no sabem qui, mos ha enviát per desgraci nostra an aquest poble. Mos resulta, amats lectós, que no fa més que dí bajanadas, atrocitats y fermós es cuc de s'oreya malalt.

Com qu'ara es menjá vá cá, mos resulta que después qu'un ha menjat poc, mos n'anam an es sermó y cuánt hem respirat aquells mals aires que mos du sa porqueria des Matadero, entram a l'Iglesi, y en sa panxa buida y sas sancs enverenadas de sa pudó des dit Matadero, estám mitx morts, y llevonses s'en pujá es coremé a sa trona y comensa a dí tants de desberats que mos posa sas sancs malament, y llevonses res hey ha mes facil qu'un poc de mals aires per torná imperá a demut noltros s'egrippe en cuestió.

Aixi es que, senyó Alcalde, convé adoptá medidas pués sols per un minut de feynas no hem d'esposá sa vida d'un parey de centas de personas.

T. N. T.

## DE FELANITX

A un carré que confronte amb sa Plassa de Rossells hey viu un jove molt guapo y simpatic que se te per un Tenorio, pero a lo que veitx, resulta al revés d'aixi com ell creu perque enlloc de conquistá amb una mirada a sas joves, es ell es que queda anemorat de totas sas atlotas que veu.

Jo com amic, vuy aconsejá an aquest jove que deixi de passá pes carré de s'Arenal si no vol qu'aquella jove li dongui una carabassa mes grossa que l'Iglesi.

Per avuy prou.

UN PELL ROTJA

## DE SA POBLA

Feya molt de témps que tenia ganas de publicá a na «María Carnicera» en so seu ben volgut sabaté, diguentlós que fassin el favó d'acabá de festetjá pes cantons, perque de lo contrari, los publicaré tota sa seva vida, y ademés cualque converse seva, sentida per cualque imprudent.

Ademés he datvertí an es Sabaté que cuánt passí per allá no li fassu pus senyes, perque aixó d'entendrese amb senyas no fá bona oló, apesá qu'en part aplaupesc es gust, pués si la se pot fé veni fá molt bé, perque un fredí, lo que serque es menjá pá d'aquell...

Per acabá diré an es seus parés, que fassin el favó de donarli lloc, perque per causa seva los mermulen, y si la cosa no s'arregle cada semana los mermulerem.

UN QU'HEU SAP.

## DE BINISALEM

An es llogaret de Consey en passá una de més fresca qu'és nás d'un cá.

A s'entrada d'aquest lloc hey viu un tal «Pedro Xorret» que té una fiya de 24 anys que li pegá un seayó de 60 duros, per doná a un homo casat, y después d'haverle remolcada per pobla, li doná es consentiment perque es casas amb un que l'hey tenia demanant.

Es cas és que s'homo que s'havía de casá amb ella ha gastat uns cuants doberets que

## EN XERRIM

tenia; perque ses nocés, fossen brillants, y se fessen en gran pompa. Pero are s'ompare d'ella s'ha desdit de sa paraula que los havia donada. ¡Mirau qu'heu és baix aixó! ¡Més qu'es batum!

UN MALLORQUÍ.

## XERRIMADES

Ets empleats d'es Cine de La Defensora, s'entenen tant de empleats com noltros de matá trutjas.

Es cas es que una cuadrilla de joves llogaren un palco de prosceni y los toca es número 2. Cuánt varen está tots asseguts, si entrega un d'es dits empleats, o un atlot per milló dí, y els s'entimá que sortisen a defora perque alló no era es seu. Tots sortiren amb so fi d'aclarir la cosa y demenát an aquell bunyolero de empleat a veure quin era es que los pertaneixia, els se digué es palco n.º 2 de platea.

Tothom esclatí amb rieyas, menos s'empleat que cuánt s'hagué tirat sa planxa jirá s'esquena y sense dá explicacions a ningú parti a posá orde o desorda a una altra banda.

Ves viu un altre vegada y no fassis paperots, jaquell qui és colga amb atlots sen dú cualque remuyada!

Suplic an aquesta senyora portedora de llegots que se cuida de passá partes an aquella mestressa de modistas des carré de una imprenta, que per mes senyes du cucales, que si no pare de portá partes que res li interesan, me veuré precisat a estampá amb lletres de motlo es seu nom y se seva vida que per cert la te bastant bastant...

UN ALUDIT

¡Alegrauvós amats lectós!

En Corone aquell valent municipal que ja tengueran fá molt de témps, l'han tornat eleji guardia amb gloria seva y alegria nostra.

Noltros n'estam contentissims, tant contentissims qu'estam dispots a doná un refresc, amb motiu d'aixó, pero si un altre heu paga.

Y ara donam un bon crit, amb sos merescuts honós: ¡Visca en Corona lectós y aquells qui l'han elegit!

Dimarts de la setmana passada hey hagué una brega que dugué un mals resultats.

Es cas és qu'en Mateu de ses Vaques tayá s'aigo a un tal lleté que nom Juan, y aquest quant s'entemé aná a tayá s'aigo an en Mateu, y la sen dugué a caseva.

Un missatge d'en Mateu, s'entemé qu'en Juan els havia aturat s'aigo, y heu ana a dí a l'amo, y aquest sen v'aná cap allá ahont era en Juan a armarli saragata. En Juan pegá s'empenta an en Mateu, y aquest caigue a dins sa siqui, pero llevonsas s'aixecá y amb una pedra pegá un toc an es cap des dit Juan, llevonsas aquest l'emprenqué a tocs cantre en Mateu, y quant es tal se ve estret se posa a cridá a la desesperada, acudint sa dona den Mateu, un parey de missatjes y un etsercit de donas entra tots sis, posantme be despicias es tal Juan a pedradas, mossegadas y tocs. També se declará an es jutjai qu'és dit Juan has mateix dia de sa bregue s'havía tret un guinavet, pero aixó no té res de particulá assent que calsevol persona aguéstet identica cosa trobansé an es mateix lloc.

Aixó es s'informació qu'hem poguda lográ per medit de varias personas. Falta aclarir si s'aigo era d'en Juan o era d'en Mateu o sino era de cap d'es dos.

No obtant aixó no podem menos de censurá an es qui han pegat, y planya es qui ha rebut.

En mans d'es Jutjat está s'assunto el cual, esperam averiguará sa veritat y obrará amb recta justici.

Per tothom es ben sabut desd'aquell mes nassarrut an aquell que te es nás xato que fá ets impresos barato s'imprenta GALATAYUD.

Carré de sa Lluna 27.—SOLLER

En Busca es contramestre de Ca'n Pedessot, aquell leader socialista tan farest, ha jirat es timó. Ara ja no's socialista, assent que vá cuantre ets obrés millo dit cuantre dues obreras.

Idó aquest Busca, me té dues buscas a dins s'uy y está qu'el dimoni el sen dú. Es cas es que com aquell qui balla el zapateado la dú de dues atlotas que fan feyna a sa tal fábrica, que son jermanas percert, y malas llengos diuen que tot es perque no'ls ha pogudas fe socias des «Patronat Católic».

Una d'aquesta dues jermanas resultá que vá teni es tales espenyat, y aná an el Sen Busca perque l'hey anás a dobá. En Busca arrufá es morros, aclucá ets uys, fè unas seyás farestas y li va dí que já hey aniria.

Sa cuestió fonc, qu'en tot es capvespre no si acostá, y el sen demá s'atlotá hey torná diguentli qu'hey anás. Ell hey aná y sense pamplines agafá es caixó qu'aquella atlotá tenia baix des seu talés y l'hey tirá un tros alluñy. S'atlotá aquella torná agafá es caixó y el dugué an es mateix lloc y ell l'hey torná agafá y l'hey tirá a dins sa fornal.

S'arma una mica de remoli, que no vá durá molt perque sas atlotas tenen mes educació qu'en Busca.

Amb aixó aquella atlotá se posá a xerrá amb un jove y es nostro Busca se ni aná y escupí a sa cara d'aquella pobre atlotá. Aquesta sen vá aná a l'amo y li contá lo passat.

—Fiyeta—li digué l'amo— en Busca tant com va no se com torna. Lo milló que pots fe es prenderó en paciència.

¡Venc an es di lectos que l'amo aproba sa pessima conductá d'un contramestre de corante anys qu'escupí a sa cara a una pobre atlotá de vint!

Basta dirvós qu'el sen Busca y l'amo son socios d'es patronat catolic, y que per lo tant no importá dirvosné més.

No obstant aconseyan en Busca que si té dos reals disponibles comprigue una urbanidat y la estodihigue, ja que assent que s'ha jirat sa capulla no deu estodí llibres socialistas.

Un fabricant

Agrairé an aquella criada felanitxera de per devés s'Arrabal, que fassi el favó de no mermulá tant aquells joves que tant mermula pe sas rentedores que de lo contrari me veuré obligat a treurerle tal com es a demunt aquest periódic.

UN ALUDIT

## TINTAS WIGTY

De venta a s'Imprenta d'en S. Calatayud Lluna, 27.—SOLLER.

SOLLER.—Tip. de Salvador Galatayud